

AANVULLENDE Vragen NAV BEANTWOORDING van het lid Flaming (PvdA) n.a.v. teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069

Agendapunt 109, Ruimte 26-11-2021 teruggevraagd voor behandeling in een volgende vergadering zie Ruimte

Vragen n.a.v. teruggevraagde brief uit Commissie Ruimte 26 november 2021	Antwoorden
--	------------

AANVULLENDE Vragen NAV BEANTWOORDING van het lid Flameling (PvdA) n.a.v. teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069

Agendapunt 109, Ruimte 26-11-2021 teruggevraagd voor behandeling in een volgende vergadering zie Ruimte

Vragen van het lid Flameling (PvdA) n.a.v. 109 E-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen – 104069

Agendapunt 109

Doel terugvragen: uit onderzoek is gebleken dat de in de brief genoemde bestrijdingsmiddelen zich ver buiten de percelen verspreiden. Deze bestrijdingsmiddelen komen in natuurgebieden terecht en brengen schade aan insecten en vogels, maar ook aan mensen. Het betreft hier wat ons betreft zeer zorgwekkende stoffen. Een paar voorbeelden uit het lijstje:

- Een recente studie (januari 2021) aan Boscalid laat dramatisch hogere toxiciteit zien voor honingbijen dan eerder werd gedacht (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0269749120366537>).
- Aclofinen is bioaccumulerend en giftig voor aquatische organismen (<http://sitem.herts.ac.uk/aeru/ppdb/en/Reports/15.htm>). Extra relevant in de Zeeuwse context omdat we grote natte natuurgebieden hebben (de Deltawateren hebben een Nature2000 status).
- Tebuconazole is hormoonverstorend en wordt ervan verdacht dat het schadelijk is voor de menselijke voortplanting (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/groenten-en-fruit-zijn-vaak-vervuild-met-hormoongif~b14bcc2c/>).
- Pendimethalin geldt als een milieugevaarlijke stof en blootstelling kan bij mensen leiden tot veranderingen in schildklierhormonen en misvormingen bij nakomelingen (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/groenten-en-fruit-zijn-vaak-vervuild-met-hormoongif~b14bcc2c/>).

Dit zijn maar een paar voorbeelden. Alles bij elkaar vinden wij het zorgelijk dat deze stoffen zo makkelijk verspreiden in het milieu en denken we dat hieraan een halt moet worden toegeroepen. We hebben daarom de volgende vragen:

AANVULLENDE Vragen NAV BEANTWOORDING van het lid Flaming (PvdA) n.a.v. teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069

Agendapunt 109, Ruimte 26-11-2021 teruggevraagd voor behandeling in een volgende vergadering zie Ruimte

<p>- Is GS het met ons eens dat het zorgwekkend is dat deze landbouwgiften zich zo makkelijk verspreiden en op kilometers afstand van de percelen worden aangetroffen?</p>	<p>Decentrale overheden hebben helaas beperkte bevoegdheden om het gebruik van deze middelen te weren of te verbieden. Het verzoek van Meten=Weten is specifiek gericht op de bescherming van Natura 2000-gebieden, een bevoegdheid van provincies. Dit is een klein deel van het gehele grondgebied van de provincie. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt gereguleerd door de landelijke overheid. Het voorkomen van schade aan natuur en biodiversiteit door bestrijdingsmiddelen moet landelijk worden opgepakt.</p>
<p>- Is GS het eens met het in de brief gestelde dat "er bij toepassing van [de in de lijst genoemde] bestrijdingsmiddelen sprake van een overtreding van de Habitatrictlijn en de Wet natuurbescherming"? Zo nee waarom niet?</p>	<p>Nee. Hiervoor is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of er in de Zeeuwse Natura 2000-gebieden sprake is van depositie van de genoemde bestrijdingsmiddelen en of deze depositie significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstelling van deze gebieden.</p>
<p>- Is GS het er eens met het in de brief gestelde dat, als bevoegd gezag mbt Natura 2000 bescherming, de provincie de plicht heeft om het gebruik van deze middelen te verbieden? Zo nee waarom niet?</p>	<p>Nee. In de brief wordt gevraagd om een al dan niet tijdelijk verbod in te stellen voor het gebruik van de genoemde middelen vanwege mogelijk effecten op Natura 2000-gebieden. Zolang niet duidelijk is of deze effecten er zijn en waar deze effecten zich voordoen, is het niet mogelijk om gemotiveerd een verbod op te leggen.</p>
<p>- Is GS voornemens om het handhavingsverzoek in te willigen? Zo nee waarom niet?</p>	<p>Nee. Het verzoek zoals het er nu ligt, kan niet in behandeling worden genomen en worden ingewilligd. Vanuit het IPO is overleg geweest met Meten=Weten. Er is uitgelegd aan Meten=Weten dat het verzoek nog te onduidelijk was en op twee manieren kan worden gelezen: een verzoek om handhaving, maar dan is het onvoldoende specifiek, of een verzoek om een verbod op het gebruik van deze middelen in de buurt van Natura 2000-gebieden in te stellen. Ook is aan Meten = Weten uitgelegd wat de consequenties zijn van de twee wegen. Meten = Weten was heel duidelijk: ze willen dat het behandeld wordt als een handhavingsverzoek. Daarop is aangegeven dat er dan wel aanvullende informatie nodig is om het verzoek in behandeling te kunnen nemen. Als er een aangepast verzoek wordt ingediend, wordt na onderzoek naar de lokale situatie duidelijk of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en of er handhavend kan worden opgetreden.</p>

<p>Over de teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069 commissie Ruimte heeft de PvdA vragen gesteld. Naar aanleiding van de antwoorden van GS hebben wij de volgende aanvullende vragen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De vraag die we stelden bij vraag 1 was: <i>Is GS het met ons eens dat het zorgwekkend is dat deze landbouwgiften zich zo makkelijk verspreiden en op kilometers afstand van de percelen worden aangetroffen?</i> Hierop is geen antwoord gegeven. Graag krijgen we alsnog een gemotiveerd antwoord.2. Voorts stelt GS bij het antwoord op vraag 1: <i>“Decentrale overheden hebben helaas beperkte bevoegdheden om het gebruik van deze middelen te weren of te verbieden [...] Het voorkomen van schade aan natuur en biodiversiteit door bestrijdingsmiddelen moet landelijk worden opgepakt.”</i> Kunt u specificeren welke -zei het beperkte- bevoegdheden de provincie dan heeft om bestrijdingsmiddelen te verbieden? Heeft de provincie als bevoegd gezag m.b.t. de Natura 2000-gebieden de bevoegdheid om middelen te verbieden als deze een bedreiging vormen voor de natuur? Zoja kan GS specificeren waarom ze niet van deze bevoegdheid gebruik wil maken?3. GS stelt dat, voordat kan worden geconstateerd of er sprake is van een overtreding van de Habitatrictlijn en de Wet natuurbescherming, eerst onderzocht moet worden <i>“of er in de Zeeuwse Natura 2000-gebieden sprake is van depositie van de genoemde bestrijdingsmiddelen en of deze depositie significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstelling van deze gebieden.”</i> en <i>“Zolang niet duidelijk is of deze effecten er zijn en waar</i>	<p>Als landbouwgiften zich makkelijk verspreiden en op kilometers afstand van de percelen waar zij worden gebruikt worden aangetroffen dan lijkt dit zorgwekkend. Het is aan de landelijke overheid om hier onderzoek naar te doen in het kader van de natuur en de biodiversiteit op het gehele grondgebied van Nederland. De bevoegdheid van de provincie beperkt zich tot de vraag of er een significant negatief effect optreedt in de Natura 2000 gebieden.</p> <p>Het verzoek om een algeheel verbod op het gebruik van bepaalde bestrijdingsmiddelen in de provincie Zeeland te verbieden valt buiten de bevoegdheid van de provincie. Wij kunnen wel handhavend optreden tegen gebruikers van deze middelen als deze middelen significant negatieve effecten veroorzaken in de Natura 2000 gebieden. De Stichting Meten=Weten is in de gelegenheid gesteld hun verzoek te verduidelijken (zie hierboven). Pas dan wordt duidelijk of er sprake kan zijn van een overtreding, of nader onderzoek nodig is en of wij handhavend kunnen optreden. Zie hiervoor ook de beantwoording van de laatste vraag in de eerste ronde.</p> <p>Voor het behandelen van een handhavingsverzoek tegen gebruikers van bepaalde bestrijdingsmiddelen waar dit gebruik van deze middelen significante negatieve gevolgen veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen moet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Duidelijk zijn welke middelen er worden gebruikt.- Duidelijk zijn dat er significante negatieve effecten optreden door het gebruik van de middelen.
---	--

AANVULLENDE Vragen NAV BEANTWOORDING van het lid Flaming (PvdA) n.a.v. teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069

Agendapunt 109, Ruimte 26-11-2021 teruggevraagd voor behandeling in een volgende vergadering zie Ruimte

deze effecten zich voordoen, is het niet mogelijk om gemotiveerd een verbod op te leggen."

Wij stellen vraagtekens bij deze redenering. Artikel 6, lid 2 van de Habitatrictlijn verplicht het bevoegd gezag om *"passende maatregelen [te nemen] om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn een significant effect zouden kunnen hebben."* In de toelichting stelt de EC *"... De preventieve aard van de te nemen maatregelen blijkt uit de woorden "ervoor te zorgen" en "een significant effect zouden kunnen hebben". Het is niet aanvaardbaar om te wachten totdat verslechtering of verstoring zich voordoet alvorens maatregelen te nemen.."*.

Ingevolge het voorzorgprincipe in de habitatrictlijn moet de overheid dus, in geval van redelijke twijfel, bewijzen dat er geen schade optreedt door een activiteit.

Gegeven dat overtuigend is aangetoond dat de genoemde bestrijdingsmiddelen zich kilometers verspreiden en de kans op significante effecten op o.a. insecten en vogels daarmee zeer reëel is, en de provincie als zijnde bevoegd gezag een verplichting heeft om te voldoen aan de Habitatrictlijn, is GS bereid dit onderzoek te doen (eventueel onder auspiciën van Bij 12) en volgend daarop passende maatregelen te nemen? Zo ja op welke termijn? Zo nee waarom niet?

- Duidelijk zijn wie deze middelen gebruikt, dus wie de overtreder is van het verbod.

De Habitatrictlijn beperkt zich tot de Natura 2000 gebieden (de speciale beschermingszones) en de instandhoudingsdoelstellingen die voor deze gebieden zijn geformuleerd. Onderzoek naar eventuele significante effecten van bestrijdingsmiddelen op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden moet landelijk worden opgepakt. Er is een opdracht uitgezet bij het RIVM. Zie hiervoor [Kamerbrief over moties en toezeggingen op gebied van gewasbescherming | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#).

GS gaat in afwachting van het vervolg van de opdracht aan het RIVM geen eigen onderzoek doen.

AANVULLENDE Vragen NAV BEANTWOORDING van het lid Flameling (PvdA) n.a.v. teruggevraagde e-mail Vereniging Meten = Weten van 7 november 2021 Toelichting op handhavingsverzoek stoffen in bestrijdingsmiddelen - 104069

Agendapunt 109, Ruimte 26-11-2021 teruggevraagd voor behandeling in een volgende vergadering zie Ruimte

ⁱ [https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/Provisions Art 6 nov 2018 nl.pdf](https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/Provisions_Art_6_nov_2018_nl.pdf)